

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és Iaptulajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 " | Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyilttér soronként 30 fillér.

A magyar szó.

Harminc millió magyar! — hangzik Rákosi Jenő jelszava. A magyar ember szíve feldobog e nagy szám hallatára, s aztán lemondóan, csüggedten azt mondja: Vajjon be fog-e valaha következni?! Harminc millió magyar! ez a kitűzött cél, ennek elérése érdekében munkára fel, nemzet apraja, nagyja! Gyávaság volna lemondani, elcsüggedni, sőt mentől jobban tornyosúlnak az akadályok, annál nagyobb energiát kell kifejtenünk, annál jobban kell a közös cél érdekében szövetkeznünk.

Első legfontosabb feladat a magyar szót az egész vonalon, közéletünk minden ágazatában, a társadalmi életben, s a hivatalos téren diadalra juttatni. Nélkülözhetetlen eszközzé kell tenni, érvényesíteni a legesekélyebbek látszó alkalmakkor is, hogy így vezérszerephez jusson, hatalmával és bájával vonzó erőt gyakoroljon a magyarul még nem beszélőkre, s azt elsajátítani igyekezzenek.

Sajnos, ez mai napság nincs így! Ha néha napján egy pár magyar fel is buzdul ez eszmék hatása alatt, s a magyar szó terjesztése érdekében meghányják-vetik a terveket, — terveknél tovább alig jutnak. Szalmaláng volt

lelkesedésök. Nem szavak, hanem tettek kellene ide!

Ha valahol, úgy Orsován vár e tekintetben szép misszió — a magyar tisztviselőkre. Alig van kicsiny város, hol annyi állami tisztviselő volna összpontosítva, mint Orsován. Tagadni nem akarjuk, hogy az állami tisztviselőkar Orsova magyarosodásához lényegesen hozzájárul, de még mindig nem fejt ki azt a működést, amelyet a magyarság érdekében kifejtene kellene. A mi eddig történt és történik, az inkább véletlenszerű és öntudatlan megnyilatkozás. A magyar tisztviselői karnak Orsován a magyarság terjesztése, a magyar szó érvényesülése érdekében öntudatos és célirányos működést kellene kifejtenie.

Első sorban — természetesen — kívánatos az, hogy az állami tisztviselő a magyar szót a saját családjában érvényesítse; kívánatos, hogy annak a tisztviselőnek, aki a magyar állam kenyerét eszi, családi élete magyar legyen, gyermekei magyarul beszéljenek. Mutassa meg az a magyar tisztviselő azt tettel, hogy ő magyar, s magyarosítsa meg első sorban nejét és családját. Ezt tenni nem érdem, ez kötelesség. Mert sajnos, voltak és vannak oly magyar tisztviselőink, akik egész torokkal kiabálják tele a levegőt,

hogy ők milyen nagy magyarok, hogy a magyarság s a magyar közművelődés érdekében mi mindent kellene tenni, sőt hangzatos kritikákat is gyakorolnak, ők maguk azonban otthon családjukban nejjükkel németül vagy románul társalognak, s gyermekeik egy szót sem tud magyarul. Ime, ezek legközvetlenebb hatáskörükben sem tesznek semmit a magyarság érdekében, már pedig az igazi magyar első sorban családjában igyekszik magyar lenni.

— De mikor az asszony tiszta német, vagy román, hát mit csináljon a férj? — kérdik sokan. Tegye magyarrá nejét, tanítsa meg neki a magyar nyelvet, s birjon a férj annyi energiával otthonában, hogy a magyar szót, a magyar érzést otthonosíthassa.

— De az a magyar tisztviselő, ha otthon németül vagy románul beszél is, a legjobb magyar lehet. Hisz ott a történelem, hány idegen nyelvű mártýra van a hazának, akik életüket, vérüket feláldozták, akik bitófán végezték életüket; nem voltak ezek talán jó magyarok?! Ezt az érvet is szokták sokan felhozni. Igen is, tagadhatatlan, hogy azok jó hazafiak voltak, de azok a hazafiak sajnálták a legjobban, hogy hazájuk zengzetes nyelvét nem beszélték. Ne feledjük el, hogy: „Nyelvében él a nemzet,” s az az előbbi érv eb-

TÁRCA.

Honvagy.

Az „Orsovai Hírlap” eredeti tárcája.

— Folytatás —

A társaságban ez este én voltam a „jövevény”, én hoztam a hazai friss levegőt. A kérdezősködések özöne felém irányult:

— Mi ujság otthon?

— És dacára, hogy magyar ujságot három félét is olvastak, mégis alig győztem őket a hazai hírekről a színházról, politikáról, ösmerősökről, asszonyokról.

Egy pesti fiú azt kérdezte:

— Micsoda nóta járja most a Sárikanál?

— Új, egészen új! Nagyon szép, csak egy kicsit szentimentális.

— Halljuk — halljuk!

— Tuszokoltak egy ócska zongorához. — Nem lehet most, nem vagyunk magunkban. — Szabadkoztam a házaspár felé intve.

— Nem tesz semmit. Szoktunk más-
kor is. Úgy látszik, szeretik.

Az asszonyra néztem. Szokott méltóságával ült a helyén és nézett reám se hidegen, se melegen. Még akkor sem csinált rémült arcot, a mikor már a zongoránál ültem s félreérthetetlenül meggyőződhettem, hogy „ez most itt mindjárt merényletet fog elkövetni a fülem dobja ellen.”

No ettől zongorázhatom, ez nem bánja. Isten neki hát.

Megeresztettem egy d moll futamot s eljátszottam a Sárikanál divatos legújabb nótát csak olyan eigányos bravúrral.

Nem elégedtek meg. El kellett dalolni is úgy természetesen, a hogy itthon a Sárikanál hallottam.

„Súgjad a fülébe”

Szörnyen tetszett. Utána dalolták, füttyülték. Próbálgatták. Az öreg német úr pedig kacagott kedélyesen. Nyilván az ostoba törökös muzsika fölött és a nejét nézte, a kinek mintha szemei elmerengőbben fényesebbek lettek volna. Fejét lehajtotta,

Végül — hogy teljes legyen a magyar mulatság — rákerült a sor az adomákra.

Nem azokra a németes dummeraugust-tréfákra, a hol egy-egy szójátékon fordul meg a vice, nem is azokra a finom sikamlósságokra, melyekért az asszonyok oly kedvesen cibálják meg az ember fülét, hanem azokra az igazi zamatos, drámai gyorsasággal lepergő, férfitársaságokba való fordulatot csattanó adomákra.

A fel-felharsanó hahotáknál természet-szerű rémülettel tekintettem a gyönyörűsége asszonyka felé. Ott ült előkelő nagy nyugalmába merülve. Egy arcizma sem mozdult, csak a meleg vér sötétvörös színe ütődött át jobban arca finom bőrén. Bizonyosan a piros italtól, melyet hanyag eleganciával szüresölgetett a talpas kristálypohárból.

„Ha te értenéd jó asszony!” — gondoltam magamban s el nem tudtam képzelni, milyen hatással lenne ez arra a megtestesült finomságra.

Sokszor, * nagyon sokszor voltam

Pártoljuk a honi ipart!

Reutter Miklós

ujonnan berendezett és díszes üveg-, porcelán-, fűszer- és csemege áruházában a legjutányosabb árak számítása mellett kiváló minőségű árúk és pedig: magyar üveg és karlsbadi porcelán, fayence és díszmű tárgyak, továbbá ajándékok dús választékban, valamint csemege árúkból: sódar, felvágott bel- és külföldi sajtok, teavaj, likörök, legfinomabb brazilai rum, karaván tea, teasütemény és minden e szakmába vágó cikkek kaphatók.

Lapunk mai száma 4 oldal.

ben a békés időben igen kényelmes és bizony már elavult. Ismétljük, nem szóbeszéd, hanem tett kell ide.

Pedig a család megmagyarosítása, — ha a férjében van akarat, — nem lehetetlenség. Megtették már sokan, s e napokban is megható példáját hallottam ennek, ami annival érdekesebb, mert az illető a hadsereg tagja. Fiatal, szép feleséget a külföldről hozott magának; a menyecske magyarul egy árva szót sem tudott. A mézes hetek után a férj hozzáfogott a magyarosításhoz. Szabad idejét neje oktatására szánta, s vele csak magyarul társalgott. S az eredmény alig 2 év után az, hogy a menyecske ajkáról édesen pereg a magyar szó otthon és társaságban egyaránt, mintha nem is az oláh, hanem a magyar alföldön ringott volna a bölesője. Ime, a tett! Kalapot emeljük előtte. Magyar tisztviselők kövessétek!

Magyar Védő Egyesület.

Az utolsó évtizedben gyakran elhangzott a jelszó: „Pártoljuk a hazai ipart!“ de a jelszót nem követte tett, a gyakorlatias megoldás. A társadalom legnagyobb része nem törődött a portékák származási helyével, vásárolta azt, amit a boltos elébe adott, leginkább az osztrák ipar termékeit. Hogy ilyen körülmények között a magyar ipar föl nem lendülhet, az természetes.

A magyar ipart és mezőgazdasági termelést a külföldi versenyyel szemben megvédelmezni és fejleszteni, tűzte feladatául a Magyar Védő Egyesület. Nem új egyesület ez; „Országos Védegyesület“ címen még 1844-ben alakult gróf Batthyány Kázmér elnöklété alatt az ipar fellendítése érdekében. Nagy szabású egyesület volt ez; az egész országra kiterjedt, s az akkori társadalom színe-javát tagjai sorában találjuk. 145 vidéki osztálya volt, így a többi között Krassó-Szörényben Lugoson. Sajnos, ez egyesület nemzetünk nagy veszteségére tevékenységét alig rövid három évig folytathatta. De sikeres tevékenységét bizonyítja, hogy az 1845. és 1846. évek alatt az egyesület hatása következtében az országban 156 új gyár és iparvállalat keletkezett. Az egyesület munkálkodását megszüntette szabadságharcunk és sikereit elenyésztette az elnyomatás korszaka. Azóta ez egyesület aludt.

együtt a megszokott asztalnál a berlini magyar gyerekekkel. A magyar társaságnak, a magyar agyvelő sziporkázásának szükségessége lelkemhez nőtt a messze idegenben.

A házaspár, a gyönyörűsége szép asszonyka megjelent mindannyiszor a jól járó óra pontosságával.

Egy alkalommal nagyon megijedtünk.

Epen javában adomáztunk, midőn egyszerre olyan csendesség támadt, a milyen néha minden ok nélkül be szokott állani a legnépesebb, legzajosabb társaságokban. Azt szokták ilyenkor mondani, hogy angyal repült keresztül. Az alföldi ember ellenben nem minden malicia nélkül konstatálja: Lehet vetni a zabot, imé — nem fújnak a szelek.

Szép szomszédasszonyunk épen a pincérről értekezett, raccsolása jól áthallatszott hozzánk:

— . . . bringen Sie mir . . . izé . . .
A tetten ért tolvajok ijedelmevel fordultunk feléje.

Zavarba jött. Elvörösödött és felénk nem mert tekinteni. Idegesen fészkelődött.

— Ez ugyan hamar tanulta meg tőlünk azt a bizonyos izét, — magyarázta

Lelkes emberek azonban látván, hogy honi iparunk még ma, 60 év múlva sem tud versenyre kelni a külfölddel, különösen a honpolgárok közömbössége folytán, ez egyesületet életre ébresztették és gróf *Somssich* Tihamér elnöklété és *Dobiecsky* József ügyvezető igazgató vezetése alatt üdvös munkásságát megkezdte. Jóváhagyott alapszabályait szétküldték az országban; hisszük, hogy zászlója alá sorakozik ez ország minden helyesen gondolkodó tagja, ki tudja, hogy egy nemzet élete, fejlődése és nagysága az anyagi jólétől függ.

Alapszabályaiból kiemeljük a következőket: *Székhelye*: Budapest. *Célja*: A hazafias társadalom minden tényezőjének egyesítése, hogy ipari és mezőgazdasági termelést a külföldi versenyvel szemben megvédje és fejlessze.

Feladatai: a) Teljes erővel igyekszik odahatni, hogy minden hazai termelésű jó iparcikk és termék a külföldi verseny nyomása alól föl szabaduljon, megerősödjék és fejlesszék.

b) Az ipari és mezőgazdasági termelésnek a jó és fogyasztásra alkalmas cikket a hazafias kereskedők közreműködésével, úgyszintén nemzeti vásárok, mintaárügyütemények, szakszerű előadások, esetleg kiállítások útján is a fogyasztó közönséggel megismertetni és megkedveltetni.

Közszállításokat figyelemmel kísélni és odahatni, hogy a hazai munkás mellőzésével külföldi ne alkalmazzassék.

c) A vagyontalanabb kisiparosok és a háziiparral foglalkozók támogatása. E célból azok munkáinak értékesítését elősegíti, a jó és szép munkában kiváló derék munkásokat anyagi és erkölcsi jutalmazással buzdítja, továbbá a háziiparral foglalkozók keresetét a népipar újabb ágainak meghonosításával gyarapítja.

d) Erejéhez képest kitűnő iparosokat anyagilag is támogat, kitűnő iparmesterek és segédek magasabb kiépeztetését célzó intézmények létesítését előmozdítja, szóval minden oly intézkedést teljesít és intézményeket létesít, melyek az egyesület céljainak elérését biztosítják.

e) A hazai ipari és mezőgazdasági termékek forrásait nyilvántartani és sajtó útján ismertetni.

Az egyesület tagja lehet nemre való tekintet nélkül minden fedhetetlen múltú, úgyszintén jogi személy is. *A rendezés*

nevetve s vetett véget a kínos csendnek az egyik hazafi.

Megnyugodtunk.

Az asszonyka zavara is hamar elmult. Restelhetett az ártatlan, hogy egy beszédünkben ellesett szócskával, az „izé“vel, melynek isten tudja mi lehet az értelme, oly megütközést keltett, úgy magára vonta mindnyájunk figyelmét.

— Furcsa gusztnus — tűnődöttünk magunkban. Végig hallgatni órahosszant egy idegen nép barbár nyelvű mulatózásait egy kurta koresmában! Sült csukák módjára!

Hanem egyszer aztán történt valami. Egyik barátom, aki ki volt küldve Néas-be, Svédországból hazafelé utazott. Berlinben kiszállt s hogy a rövid időt is rég nélkülözött hazafias hangulatban töltsé, elvezettem őt a Niederwall-útcái kurta koresmánkba.

Bemutatom a magyar fiuknak. Örülnek egymásnak. Leül. Átnéz a szomszéd asztalhoz a német házaspár felé! Néz és mereszti a szemét . . .

— Ne törődj velük, idegenek.
Ő azonban a következő percben,

tag évi 4 koronát fizet. Kis iparosok, kis gazdák és vidéki néptanítók évi 2 koronát. Oly helyen, hogy az egyesületnek 50 tagja van, vidéki fiók szervezhető.

Az elnökség az alapszabályokat a következő átirat kíséretében küldötte meg:

Az iparnak és általában a nemzetgazdasági érdekeknek leghathatósabb védelme és támogatása kétségtelenül nemcsak a törvényhozásnak és nemcsak a szaktestületeknek, hanem magának a társadalomnak is kötelessége.

A hazafias társadalomnak szervezett erejét honi iparunk erősítésére és fejlesztésére irányítani épen hazánkban a legnélkülözhetlenebb.

E mozgalom létjogosultságát több körülmény támogatja:

A hazai ipar védelmére mi nem bírnunk oly törvénnyel, mint az angol 1887. évi „Merchandise Marks stets“; nálunk a külföldi versenyárúk behozatala nincsen úgy korlátozva, mint Németországban; a közszállításokat nem ellenőrzik oly szigorral, mint Ausztriában, ahol megtörtént az is, hogy p. o. a triezsti kikötő számára készült daruk átvétele alkalmával a bizottság fölmervén, hogy néhány öntvénydarab az osztrák államvasút társaság magyarországi vasművéből való — a miatt szétszedette az egész szerkezetet.

Hazai iparunk fejlődésére legkárosabb ama körülmény, hogy széles e világon alig van olyan nemzet, mely a „honi ipar“ pártolásában rejlő hazafias kötelességével oly keveset törődne, mint a miénk. Vajjon a családok, iskolák és a társadalmi körök nagy többségében foglalkoznak-e a „honi iparpártolás“ és általában a hazai nemzetgazdasági erők védelmének eszméjével és az eszmének éberségben tártásával?

Fájdalom, nem! . . .
[Folytatjuk].

HIREK.

Áthelyezés. *Magyar* István máv. tisztviselő Orsováról Szőreghre helyeztetett át.

A Délmagyarországi Tanítóegylet közgyűlése. A Délmagyarországi Tanítóegylet ez évi szeptember hó 26-án kezdi meg XXXVIII. nagy és közgyűlését Temesvárott, melyre a meghívókat a napokban küldte szét az egylet igazgatósága. A közgyűlés három

mint a gumilabda, felugrik s odarohan az előkelő szép asszonyhoz.

— Csókolom a kezét méltóságos asszonyom!

Mit szólt az asszony? — Mint omlott össze, mint a lángtól csapott virág? — Én igazán nem tudom. Agyamban szédítő rohammal egyszerre felszínre toltak az adomák.

Annyit láttam, hogy a füle hegyéig elpirult szép asszony kezét nyújt barátomnak és sietve távozik a férje urával.

— Kik ezek te? — rohantunk öngyilkosság felé hajló kedéllyel barátomra.

— Nem ismeritek? — néz reánk bámulva — hisz ez P . . . báró leánya Zemplénből. Egy faluból valók vagyunk. Gyerekkori ismerősöm. Szegények nagyon tönkre mentek . . . férjhez ment ehhez a vad bankárhoz.

Sokszor, nagyon sokszor voltam még azután is a kedélyes fehérasztalnál a jó magyar fiukkal. Hanem a házaspárt, a csodaszép előkelő magyar bárónőt azóta nem láttuk soha.

Lupuj.

napig — 26-án, 27-én és 28-án — fog tartani és ez alkalommal fogja felavatni az egyet legmonumentálisabb alkotását, a száz gyermekre berendezett és a legmodernebb követelményeknek is megfelelő tanítóintézmény épületét, melyet a közoktatásügyi kormány és Temesvár város közönségének támogatásával létesített. Ez alkalomból az egyet elnöksége lelkes hangon felhívást bocsájtott ki, mely lelkes hangon szól Délmagyarország tanítóhoz és tanügybarátaihoz és emlékeztet arra a rendkívüli tevékenységre, melyet az egyet fennállásának harmincyole esztendeje alatt kifejtett, s melyhez a jövőben is hű akar maradni.

Zászlóaljunk Lugoson. Az orsovai zászlóalj reggel elhagyta városunkat s ezredgyakorlatok végett Lugosra távozott. Városunk Sáríkái, Katicái, Mariskái azonban nem sokáig fognak búsulni a regiment után, mert e hó 18-án ismét visszatérnek hozzánk.

Hús drágaság. Megérkezett a váravárt szeptember 1-je, mint a mely napra mészárosaink a hús árának leszállítását ígérték. A hús árát le is szállították, de nincs köszönet benne. Mészárosaink u. i. csak a levesthúst voltak kegyesek olcsóbbá tenni, az eddigi 120 fillér helyett 112 fillérért adják a kilóját, vagyis 8 fillérrel szálltak alább; a pecsenye- és borjúhús azonban maradt a régi horribilis magas fokon. Ez árak a marha és borjú olcsó árával természetesen semmi képen arányban nem állanak, mert mészárosainknak egy kiló levesthús összes előállítás költségeik beszámításával 70—72 fillérmel többbe nem kerül, s így kilóját 88 fillérével kellene adniok, mely ár mellett még mindig 18—16 fillér tiszta hasznuk volna. Biz ez egy marhánál 36—40 koronára rugna, a mi még így is igen tisztességes polgári haszon. Mindez a levesthúsra értetett. Mit mondjunk a pecsenye és borjúhús rém magas áráról? Ezeket a mészárosok közel 100 % hasznot húznak, s ma egy-egy mészárosnak 6—10 ezer korona évi jövedelme van.

Mint hogy mészárosaink a beállott rendkívüli alacsony marha árak dacára a hús árát leszállítani vonakodnak, most már minden kétségen kívül áll, hogy mészárosaink a helyzetet monopolizálják, a lakosságot megsarcolják. Ennek következtében kérjük hatóságainkat, hogy ez ügybe a legerélyesebben beleszóljanak, s törvényes hatalmuknál fogva a húsárát hivatalosan megállapítsák s mészárosainkat ez árak betartására szigorúan kötelezzék.

Megyei jegyzők közgyűlése. Vármegyénk jegyzői ez évi közgyűlésüket f. hó 17. és 18-án Új-Moldován fogják megtartani. Erre vonatkozó meghívók e napokban küldettek szét. A résztvenni óhajtok az elszállásolás eszközlése végett az új-moldovai jegyzőnél idejében jelentkezzenek.

Az elégett vasúti postakocsi. Folyó hó 3-án éjjel 12 óra tájban este 1/2 9-kor érkezett személyvonat postakocsija kigyuladt s teljesen leégett annyira, hogy a kettős postakocsinak csupán vasszerkezetű alapépítménye maradt meg. A tüzet későn vették észre, mert a vonat nem a csarnokban, hanem a nyílt állomáson vesztegelt. Az éjjeli őr látott ugyan a kocsiban valami világosságot, de azt hívén, hogy ott postások dolgoznak, a fénynek semmi fontosságot nem tulajdonított. A tüzet legelsőnek *Ausländer* Dezső petroleumgyári tisztviselő vette

észre, aki éppen ebben az időtájban tért haza. Rögtön jelentést tett a szolgálatot tevő vasúti tisztnek, aki azonnal megadta a tűzjelzést s 2 kézi fecskendővel és egy lokomotival az akkor már teljes lángokban álló kocsit oltásához fogtak. Mint hogy az égő kocsit a többi waggonnal össze volt kötve, úgyszólván az összes kocsik veszedelmében voltak, különösen a négy tengelyes hosszú 20,000 K. értékű Pullman-kocsi, mely rögtön a postakocsi után következett. Szerencse, hogy éppen ezen éjjel esett, s így a tűz nem terjedhetett gyorsan, de még így is baj esett volna, ha *Szilágyi* József vizsgáló-lakatos hősi elszántasággal az égő kocsit a Pullman kocsitól el nem csatolja; csak így sikerült a postakocsit a többitől izolálni. Az oltást nagyon megnehezítette azon körülmény, hogy a postakocsi alatt levő három gáztartó kettőjéből a gáz folyton szivárgott s a tüzet állandóan élesztette. Az oltáshoz kivonult az orsovai tűzoltóság is, mely egy küldönc útján értesült a veszedelméről, de bizony mire tűzoltóságunk oda megérkezett, már csak az áttüzesedett vasrészek világítottak az éjbe, mint valami szörny rémes szemei.

A posta részéről *Mikó* Albert főtiszt, hivatali főnök, a vasutéról *Milhofer* Lajos állomásfőnök még az éj folyamán azonnal megejtették a vizsgálatot, melynek nyomán konstatálták, hogy a tüzet villám okozta, s a kocsit egyik oldalán végig folyt hosszú fehér ólomsáv mutatja, merre iramodott tova az izzó villám sugar. Mulasztás tehát senkit nem terhel.

Folyó hó 5-én pedig a budapesti postai igazgatóság részéről *Gengel* József posta-táviráda főfelügyelő, *Mikó* Albert orsovai vasúti posta főnöke és *Kirilly* felügyelő, a szegedi üzletvezetőség részéről pedig *Polyár* felügyelő, a vontatási osztály főnöke, Hajdu mérnök és *Komjáthy*, mint baleset vizsgáló, az üzletvezetőség pályafenntartási osztály részéről *Rév* főmérnök Orsován kiszálltak, vizsgálatot tartottak, s az előbb említett tényálladékokat szintén helyesnek találták. A kocsit biztosítva volt. A kár 16,000 k.

Idegen forgalmunk. A bpesti áll. tanítóképző 32 növendéke *Farkas* Sándor tanár vezetése alatt ma d. u. a hajóval Orsovára érkeznek. Itt csupán egy éjszakát töltenek.

Vasúti menetrend változtatás. Lapunk múlt számában e címen közölt hírlapunkat a vett értesülések nyomán még a következőkkel egészítjük ki. Az 1905. év május 1-én életbelépő új menetrendben a mostan reggel 7 órakor induló és este 1/2 9 kor ide érkező *személy*vonatok továbbra is megmaradnak, de ezek mellett indul Orsováról reggel 1/2 9 körül egy *gyors*vonat, mely Temesvárról a személyvonatot eléri s onnan Bpestig — mint jelenleg is — gyorsvonatként közlekedik. Tehát Orsovától Budapestig egy huzamban gyorsvonaton utazhatunk. Viszont Budapestről jelenleg reggel 1/2 9 kor induló gyorsvonat nem csupán Temesvárig, hanem Orsováig gyorsvonatnak marad és este 6 óra tájban érkezik Orsovára. Ez utóbbi gyorsvonat főleg azért lesz előnyös az orsoviaikra, mert a reggeli bpesti postát, s a hírlapokat esetleg még az nap este kézhez kaphatják.

A leforrázott munkás. F. hó 3-án a helybeli petroleum finomító gyárban *Herdy* Lajos 33 éves ó-moldovai illetőségű napszámos munkája közben egy forró vízzel telt rezervoárba esett, s telje-

sen leforrázta magát. A nehéz sebesülést azonnal a kórházba szállították, ahol dr. *Szentgyörgyi* Ferenc községi orvos vette gondozás alá. Sérülése azonban oly súlyos volt, hogy e hó 5-én meghalt. A szerencsétlent, aki ez év május havában nősült, dr. *Nagy* Sándor 6-án boncolta. Aznap el is temették.

Jóteköny nőgyesületünk f. hó 4-én d. u. 3 órakor az állami iskolában választmányi-ülést tartott, melyen özv. *Artner* Mária úrnő elnöklete alatt számos tag részt vett. A választmány kimondotta, hogy a szegény gyermekek felruházhatása és meleg levestel való ellátás céljából okt. hó közepén magyar és német műkedvelői előadást fog rendezni. A magyar szindarab rendezésére *Ritter* Károlyné, a németére özv. *Smicheus* Jánosné úrnők kérték föl.

Zavargások Ada-Kaleh szigetén. Az orsovai lakosok meglepetéssel látták, hogy az ada-kalehi törökök az utóbbi napokban nem jelentek meg portékáikkal a Skella-téren. Ennek mélyebben fekvő oka van. Adakalehn u. i. a szegényebb sorsú török lakosság között már régebb idő óta nagy elégtelenség van a miatt, hogy csupán nyolc török kereskedőnek van meg az a joga, hogy Orsován, a Skella-téren cikkeit árúsfthassa. A magyar kormány u. i. tekintetbe vévén az ada-kalehi lakók rendkívüli mostoha és teljesen izolált helyzetét, kivételesen és különös kedvezményként megengedte a sziget egy néhány török lakójának, hogy Orsovára hétfőn, csütörtökön és szombaton bizonyos meghatározott cikkeket (cukor, kávé, rizs, dió, mogyoró, mazsola, sajt, cukrosságok) vámmentesen behozhassanak, s azokból egy vevőnek egyszerre csak korlátozott mennyiségben eladhassanak. A törökök már többször fordultak a magyar miniszteriumhoz, hogy ezen jog kiterjesztésük a többiekre s most is van bent ez iránt kérvényük. Addig is azonban, míg ez ügyben döntést kapnak, azt kívánták a jog jelenlegi birtokosaitól, hogy őket, szegényebbeket is részesítsék *felváltva* ezen kedvezményben, amiről a kereskedők hallani sem akartak. E miatt az ellentétek a törökök között annyira kiélesedtek, hogy f. hó 5-én tetteleségre került a dolog. Az elégtelenség u. i. kimondották, hogy a kereskedőket csónakjaikkal, melyeken az árukat Orsovára szállítják, a szigetről ki nem bocsájtják, s e miatt az említett nap reggelén keményen össze is tűztek. Mudírjuk (török polgármester) nem tudta a kavargást lecsendesíteni, s utoljára is az eddigi szokás és törvény ellenére a szigetet megszállva tartott magyar katonaság kirendelését kérte, mely a rendet nagy nehezen helyreállította. Ez az eset is meggyőz bennünket arról, hogy a magyar államnak gondoskodnia kellene végre arról, hogy a szigetnek hazánkhoz való viszonya s közjogi helyzete tisztáztassék, annyival inkább, mert a nagyon szegény természeti viszonyok között élő lakosság nagy nyomorral küzd, s eddig is főként a csempészet képezte a legfőbb kereseti forrását.

Elfogott betörők. F. hó 1-én hajnalban 2 suhanc tört be *Bauer* Károly vasuttelepi pékmester műhelyébe s az ottani két szegény pékinas ládáját a benne bevő csekélyke tartalommal együtt elemelte. S éppen a láda feltörésén fáradoztak az országút menti árokban, midőn az ott cirkáló esendő meplepte s szerencsésen elfogta őket.

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás a „Vaskapun“ átszállított uszályokról és azok rakományairól.

Duna-Gőzhajózási-Társaság szállítása:

Szeptember hó.

1.	211 Calafat	Budapest	buza	3019 q.
	6549 Verciorova	Bécs	"	4034 q.
	6574	"	"	4503 q.
	316 Widdin	"	"	3040 q.
3.	43 T-Magurelló	Regensb.	"	4021 q.
4.	283 Verciorova	Budapest	"	3218 q.
	214 Verciorova	Bécs	"	3036 q.
	65107 Verciorova	Regensb.	"	5000 q.
	5734	Budapest	"	4439 q.
	386 T.Szeverin	"	"	4050 q.
	167 Sistov	"	"	4004 q.
	305 Radujevac	"	"	4163 q.
	7009 Corábia	Bécs	"	4629 q.
	65188 Sistov	Budapest	"	6166 q.
	65188 Koziaák	"	"	5090 q.
	65239 Calafat	"	"	6163 q.
	7002 Galac	"	árpa	4806 q.
	7004	"	"	4830 q.
	7010	"	"	3051 q.
	" Braila	"	"	1566 q.

Magy-Folyam-T.-R.-Társaság szállítása:

Szeptember hó.

4.	353 Bechet	Bécs	buza	3914 q.
	356 Calafat	Budapest	"	4209 q.
	368 Zimnica	"	"	4190 q.
	358 Oltenica	"	"	4500 q.
	682 T.Szeverin	"	"	5075 q.

Román hajózás szállítása: N.-F.-R.

Augusztus hó.

31.	406 Calafat	Passau	buza	3627 q.
-----	-------------	--------	------	---------

Az aldunai m. kir. hajózási hatóság Orsován.

1904. évi 184. számhoz.

Versenyárgyalási * * * * hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. ki. minister úr Ó Nagyméltósága 1904. évi augusztus hó 25-én 49358. szám alatt kelt magas intézkedésével, az Alduna Grében, Jucz és Vaskapu szakaszain létesített kőgátaknak helyreállítását valamint a grébeni esücs helyén létesített plateau összegyülemlétt kő és törmelék anyagnak eltávolítását elrendelvén, ezen mintegy 19.600 m³ kőhányás beépítésből, 24.000 m² kőakat készítésből és mintegy 2500 m³ kő és törmelék elhordásból álló munkálatoknak vállalat útján leendő végrehajtásának biztosítása céljából

1904. évi október hó 5-én d. e. 10 órakor Orsován az aldunai m. kir. hajózási hatóságnál

zárt ajánlati versenyárgyalás

fog tartatni.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a szóban levő munkálatok kivitelének elvállalására vonatkozó s ajánlati költségvetéssel ellátott zárt ajánlataikat a versenyárgyalásra kitűzött napnak d. e. 10 órájáig az aldunai m. kir. hajózási hatóságnál Orsován adják be. Későbbben beérkezett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlathoz az ajánlati költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek valamely m. kir. adóhivatalba tötént letételt igazoló pénztári nyugta csatolandó.

Ajánlattevők ajánlatukkal mindaddig szavatolnak, míg annak el vagy el nem fogadásáról írásbeli hivatalos értesítést nem kapnak.

A szóban levő munkálatokra vonatkozó műszaki műveletek, általános és részletes feltételek az aldunai m. kir. hajózási hatóságnál Orsován a hivatalos órákban megtekinthetők és ugyanott ajánlati minta is beszerezhető.

Orsován, 1904. évi szeptember 2-án.

Az aldunai m. kir. hajózási hatóság
Orsován.

Reutter Miklós

csemege-, fűszer-, porcellán- és üvegkereskedő Orsován egy jó házból való

tanoncot keres
fölvételre.

Fizetés mellett EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU AZONNAL FELVÉ- TETIK NYOMDÁSZ- INASNAK.

A

GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű szenet ipari célokra, különösen jó kovács szenet, továbbá sajtolt szenet (brikett) 7 kgr. súlyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

BUDAPEST

V., Mérleg útca, 3. szám alatti címre intézendők.

Faeladási hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a berzászkai m. kir. erdőgondnokság „A“ üzemsztaály, IV-ik vágássorozat 14-ik tag 174-ik osztagából kihasított 8.96 kat. holdon 1905. évi január hó 1-től 1909. évi december hó végéig terjedő öt év alatt tarvágás alkalmazása mellett kihasználható összesen mintegy 420 m³ tölgy épület és tűzifa, 140 m³ bükk hasáb selejt és dorongfa, 280 hárs épület és tűzifának tövön leendő eladása iránt az orsovai m. kir. erdőhivatalnál 1904. évi szeptember hó 29-ik napján délelőtti 10 órakor szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár: 1800 korona.

Bánatpénz: 200 korona.

Az árverési és szerződési feltételek az orsovai m. kir. erdőhivatalnál megtekinthetők.

Budapest, 1904. évi augusztus havában.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

ÉRTESÍTÉS!

A mostani országos vásárra megérkezik

HOLTZER NŐI CONFECTIO.

Palettok, ráglánok, gallérok, kabátok és leányka felöltők dús választékban. Eredeti párisi- és berlini modellek.

Olosó árak!

Olosó árak!

A lap kiadóhivatala: HANDL József nyomdája.